

Yhdyskuntavaliokunta	§ 18	12.02.2019
Yhdyskuntavaliokunta	§ 81	20.08.2019

Valtuustoaloite bussilinjan 224 reitin muuttamisesta

309/08.01.00/2018, 100/00.02.00/2018

YLVK 12.02.2019 § 18

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
Kuntatekniikan projekti-insinööri Lennart Långström, puh. 050 544 6427
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Valtuutettu ja kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Tapani Ala-Reinikka ja 19 muuta allekirjoittajaa ovat KV 17.9.2018 kokouksessa § 40 jättäneet valtuustoaloitteen, jossa he esittävät, että HSL:n kanssa neuvotellaan Espoon-Kauniaisten bussilinjan 224 nykyisen ajoreitin muuttamisesta Kauniaisten kohdalla siten, että ajoreitti kulkisi lisäksi lenkin Kauniaisten keskusta-Kauniala-Kasavuori-Villa Breda-Kauniaisten keskusta mennessä. Aloite on esityslistan **oheismateriaalina**.

Aloitteen tekijöiden mukaan lakkautettu linja 51 oli hyvin tarpeellinen eikä bussilinjan 224 nykyinen reitti tarjoa samanlaista palvelutasoa varsinkaan Kauniala – Kasavuori alueella missä on kouluja, Kaunialan sotavammassairaala ja Villa Bredan palvelukeskus.

Taustaa:

Kauniainen on lausunut linjastomuutoksista HSL:lle mm. 24.9.2014 (KH §175) ja 18.5.2016 (KH §94) ja korostanut julkisen liikenteen paikallisen palvelutason säilyttämisen tärkeyttä runkolinjoihin panostamisen ohella. Lausunnoissa on nimenomaisesti vastustettu linjan 51 lakkauttamista. Lisäksi HSL:n hallitukselle ja toimitusjohtajalle lähetettiin 18.11.2016 päivätty kirje linjan 51 yhteyden palauttamisesta. Kirje, johon kaupungin päätökset ja vaatimukset on koottu, on esityslistan **oheismateriaalina**. Asiasta on käyty muutakin kirjeenvaihtoa ja sitä on pidetty toistuvasti esillä kaupungin ja HSL:n edustajien tapaamisissa.

Kaupunki on vastaanottanut runsaasti palautetta liittyen linjan 51 lakkauttamiseen ja sitä korvaaviin järjestelyihin. HSL on perustellut linjan 51 lakkauttamista mm. Länsimetron liityntälinjaston järjestelyillä sekä linjan vähäisellä käytöllä. Kaupungin näkemys on, että HSL on perustanut linjan 51 poistamisen väärään käsitykseen Kauniaisten koululaisliikenteen olemisesta kunnan sisäistä liikennettä huolimatta kunnan toistuvista lausunnoista, joissa tämä käsitys on pyritty oikaisemaan hyvissä ajoin ennen linjan poistoa. Kauniainen on useaan kertaan korjannut asian lausunnoissaan palvelutasopäätöksistä: merkittävä osa Kauniaisten koulujen oppilaista tulee kunnan rajojen ulkopuolelta, erityisesti ympäröivästä Espoosta. Tälle asiakasryhmälle ja erityisesti Kasavuoren koulukeskukseen matkustaville linja 51 oli tärkeä yhteys.

HSL:n hallitus käsitteli 24.1.2017 kuntayhtymän liikennöintisuunnitelmaa 2017 -2018 ja siinä yhteydessä myös Kauniaisten esitystä linjan 51 palaut-

tamisesta. Linjan 51 palauttamista sen aikaisemmassa muodossa ei katsottu tarkoituksenmukaiseksi, koska uudessa linjastoratkaisussa on sitä korvaamaan perustettu uusi linja 224 (Leppävaara - Tuomarila). HSL:n hallitus kiinnitti huomiota myös siihen, että talousarvioon kohdistuu Espoon puolelta, jonka alueella 51 pääosin liikkui, suuria säästötavoitteita ja ettei myöskään Kauniainen ollut ilmaissut halukkuutta maksaa palvelusta merkittävästi lisää. Edellä mainituilla perusteilla sekä huomioon ottaen tämän ns. Kaunialan lenkin aikaisemmat vähäiset matkustajamäärät HSL päätyi siihen, että linjan 51 palauttamista tai sitä vastaavan palvelutason aikaansaavaa ratkaisua muita linjoja muuttamalla ei ollut tarkoituksenmukaista toteuttaa.

Vuonna 2017 jätettiin valtuustoaloite lakkautetun linjan nro 51 palauttamiseksi (13.2.2017) ja Kauniaisten sisäisen bussiliikenteen kehittämisestä (13.3.2017). Valtuustoaloitteen lisäksi lähibussilinjaan 232 on kohdistunut toiveita sekä reitin että tiheämmän liikennöinnin suhteen.

Kuntatekniikka kävi tämän jälkeen neuvotteluja HSL:n kanssa lähibussilinjan 232 liikennöintisuunnitelman päivityksestä. Tavoitteena oli parantaa linjan nykyistä palvelua ja suunnitella paremmin ikäihmisten ja liikuntarajoitteisten tarpeita palvelevat reittimuutokset nykyisten liikennöintikustannusten puitteissa ottaen huomioon, että lähibussilinjan liikennöinti perustuu yhden auton liikenteeseen.

Yhdyskuntavaliokunta hyväksyi kokouksessaan 7.11.2017 § 117 lähibussin 232 liikennöintisuunnitelman muutoksen ja KV totesi kokouksessaan 11.12.2017 § 103 valtuustoaloitteet 13.2.2017 ja 13.3.2017 loppuun käsitellyiksi.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

HSL -kuntayhtymä ei pidä linjan 224 reitin muuttamista siten, että se ajaisi myös Kasavuoren lenkkiä nykyisen reitin lisäksi mahdollisena edellä selvitetyn perustein. Tämän vuoksi yhdyskuntatoimi on käynyt uudestaan keskusteluja HSL:n kanssa palvelutason parantamisesta muilla keinoin ns. Kasavuoren lenkin vaikutusalueella, joko muuttamalla jonkin Asematietä ajavan linjan reittiä tai edelleen kehittämällä palvelulinjan liikennöintiä.

Ensisijaisena tavoitteena oli saada aikaan kustannusneutraali ratkaisu.

Kustannusneutraalina mahdollisuutena tarkasteltiin linjan 549 reittimuutos siten, että se kulkisi Jorviin Bembörentien kautta, Asematien – Turuntien asemesta (jota pitkin kulkisi edelleen linja 533). Samalla linja 549 ajaisi aikataulusyistä lyhennetyin ns. Kasavuoren lenkin Bredantieltä Urheilutien kautta Kasavuorentielle. Tällöin reitin piiriin saataisiin Villa Breda ja Kasavuoren koulukeskus. Reittivaihtoehdon ajettavuus selvitettiin 16.10.2018 järjestetyllä koeajolla, johon osallistuivat reittiä liikennöivän Nobinan kuljettajan lisäksi HSL:n ja Kauniaisten kaupungin edustajat. Bembörentiellä ennen kaupungin rajaa oleva jyrkkä mäki todettiin kuitenkin liikennöitsijän taholta turvallisuusriskiksi ja mm. Urheilutie tavanomaiselle bussiliikenteelle sopimattomaksi risteysjärjestelyjen, ajoradan kapeuden sekä hidasteiden takia. HSL -kuntayhtymä ei näin ollen pidä linjan 549 reitin muuttamista tar-

kastellulla tavalla mahdollisena liikennöintiolosuhteiden takia. (Koeajoreportti ja HSL:n lausunto ovat esityslistan **oheismateriaalina**).

Palvelutasoa voitaisiin kuitenkin parantaa kehittämällä palvelulinjaliikennettä. HSL esittää, että perustettaisiin uusi palvelulinja 233, joka tukisi ja täydentäisi nykyisen palvelulinjan 232 liikennöintiä. Linjan päätepysäkit olisivat Keskusta ja Terveyskeskus ja reitin varrella olisivat: Tunnelitie (syöttö/vaihtoliikenne, juna), Villa Breda ja Kasavuoren koulukeskus (**oheismateriaali**).

Tavoitevuoroväli linjalla 233 olisi 30 min ja liikennöinti-aika arkisin klo 7.30-10 ja 13-17.30. Nykyinen linja 232 ajaisi 10.40, 11.20 ja 12.00 lähdöt nykyisellä reitillään (12.40 lähtö poistuisi). HSL:n viikolla 3 suorittaman uuden linjan koeajo osoitti, ettei tavoitevuorovälin puitteissa ole mahdollista kiertää Kaunialan kautta. Kaunialaan on kuitenkin oma arkiliikenne, linja 212 liikennöi ma-pe Kampista aikavälillä 5.38 – 18.40 ja Kaunialasta 6.15 -19.27. Viikonloppuisin yhteyttä ei ole.

Uuden linjan perustamisen edellytyksenä on yhden lisäauton osoittaminen palveluliikenteeseen, minkä vuosikustannukset olisivat 104.000 e. Tämä lisäkustannus tulisi kokonaisuudessaan Kauniaisten maksettavaksi kuntaosuuden lisäyksenä. Olemassa olevan linjan 232 kustannukset ovat 38.800 e vuodessa. Kauniaisten lähibusiliikenteen kokonaiskustannukset vuodessa olisivat 142.000 e HSL:n esittämällä järjestelyllä. Uusi palvelulinja 233 voisi aloittaa 12.8.2019 koulujen syyslukukauden alkaessa ja HSL:n talviliikennekauden käynnistyessä.

Järjestely olisi loppuvuoden 2019 ajan toteutettavissa ilman lisärahoitusta Kauniaisten omaan talousarvioonsa sisältyvän HSL –kuntaosuuden määräraharauksen puitteissa, sillä varaus on mitoitettu vuoden alussa käynnistyvän vyöhykeuudistuksen ennalta arvioidun määräraharatpeen mukaisesti. Vyöhykeuudistus astunee kuitenkin voimaan vasta kuluvan kevään aikana. Vuoden 2018 HSL-kuntaosuuden toteuma on tämänhetkisen tilinpäätösvalmistelun mukaan 937.000 euroa ja varaus vuodelle 2019 on 1.200.000 euroa, joka on HSL:n ilmoittamaa määräraharatpeä (698.000 euroa) suurempi, sillä kaupungin budjetissa on varauduttu kuntaosuuden kasvuun lipputulokertymän vähenemisen myötä. Vielä ei ole ennakoitavissa, kuinka paljon vyöhykeuudistus lopulta vaikuttaa lipputulokertymiin ja kuntaosuuksiin. Ei kuitenkaan ole todennäköistä, että lipputulojen osuus kasvaisi ja kuntaosuus pienenesi.

Todettakoon vielä, että hyväksyessään kuntayhtymän liikennöintisuunnitelman vuosille 2019 – 2020 kokouksessaan 22.1.2019 HSL:n hallitus samalla päätti seuraavasta lisäyksestä tekstiin: *Kauniaisten kouluverkkoon ei ole tulossa muutoksia, jotka vaikuttaisivat joukkoliikennetarpeisiin, mutta koululaisliikenteen tarpeet tulee tarkistaa huomioon ottaen Espoosta tulevien koululaisten huomattavat määrät.*

HSL on selvittänyt koululaisliikenteen järjestämisen lähtökohtia Kauniaisissa seuraavasti: *Espoo ei tarjoa ensisijaisia koulupaikkoja Kauniaisissa, jolloin Espoosta tulevien koululaisten tulee järjestää itse matkansa. Espoo on lausunut, että se ei osallistu Kauniaisten esittämien palvelutason parantamisten kustannuksiin. HSL-alueella suunnittelua ohjaa tavoite siitä, että*

kouluista on yhteys lähimpään aluekeskukseen. Yhteys voi etenkin lukioista ja yläkouluista olla vaihdollinen. Tilanne Kauniaisissa on tätä parempi, sillä ruotsinkielisen koulujen saavutettavuus on erittäin hyvä. Kasavuoren koulun ja Kauniaisten lukion yhteyksien parantaminen ei onnistu normaaliin linjojen reittimuutosten kautta huomattavien lisäkustannusten, läpimatkustaville aiheutuvan matka-ajan pidentymisen sekä ongelmallisen infran vuoksi. Kaikki koulumatkat Kauniaisissa ovat toteutettavissa kävellen, ja lyhyet etäisyydet kaupungin sisällä eivät edellytä joukkoliikenneyhteyksien erillistarkasteluja koululaisille. Kunnat voivat halutessaan rahoittaa parempaa palvelua ja ongelman ratkaisuksi on nyt tarjottu lähibussiliikennettä, jonka osalta voidaan tehdä päätös lähiaikoina. Samalla parannetaan myös Villa Bredan yhteyksiä.

YTJ:

Valiokunta päättää omalta osaltaan hyväksyä esitystekstin mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen bussilinjan 224 reitin muuttamisesta ja lähettää sen edelleen KH:lle ja KV:lle hyväksyttäväksi. Lisäksi valiokunta päättää esittää KH:lle ja KV:lle, että uusi palvelulinja 233 reitille Kauniaisten keskusta – Tunnelitie – Villa Breda – Kasavuoren koulukeskus – Terveysasema toteutetaan 12.8.2019 alkaen. Vuonna 2019 uuden linjan rahoitus on järjestettävissä HSL-kuntaosuudelle varattujen määrärahojen puitteissa. Tuleville vuosille tulee HSL-kuntaosuuden määrärahaan sisällyttää palvelulinjojen 232 ja 233 edellyttämä määrärahavaraus, mikä tarkoittaa 104.000 euron vuotuista lisäystä tämän hetken kustannustason mukaan.

.....

Puheenjohtaja esitti käydyn keskustelun jälkeen että asia palautettaisiin HSL:n kanssa käytäviä jatkokeskusteluja varten. Esitys sai valiokunnan yksimielisen kannatuksen.

Päätös:

Asia palautettiin lisäselvityksiä varten.

YLKV 20.08.2019 § 81

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
kuntatekniikan projekti-insinööri Minna Raatikka, puh. 050 544 6427
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Yhdyskuntavaliokunnan 12.2.2019 § 18 päätöksen mukaisesti HSL:n kanssa on käyty jatkokeskusteluja ns. Kaunialan lenkin palauttamiseksi bussiliikenteen piiriin. Asia on ollut Kauniaisille erittäin tärkeä, sillä kyseisen reitin varrella sijaitsevat vilkkaasti asioidut kohteet Kasavuoren koulukeskus ja Villa Breda, jotka molemmat on toteutettu toimivien joukkoliikenneyhteyksien varaan. Lisäksi Koivuhovin asemansuodun kerrostalorakentaminen on etenemässä ja kohteen valmistumisen myötä sadat uudet kauniaislaiset asukkaat tarvitsevat bussiyhteyden kouluihin, terveysasemalle, uimahallille jne.

Neuvottelut ovat johtaneet ratkaisuun, jonka mukaisesti linjan 212 reititystä on muutettu kulkemaan molempiin suuntiin kyseisen Kasavuoren lenkin kautta. Aiemmin reitti kulki Kasavuoren lenkin ainoastaan Kaunialasta Hel-

sinkiin päin ajettaessa. Linjan 212 reitti kulkee Helsingistä tultaessa seuraavasti: oma reitti – Bredantie – Yrjö Liipolantie – Kasavuorentie – Bembölintie – Asematie – Kylpylätie. Linjan päätepysäkki Kaunialassa säilyy nykyisellään. Kaunialasta Helsingin suuntaan reitti pysyy nykyisellään. Esityslistan **ohjeismateriaalina** on uusi linjan 212 reittikartta.

Uusi reititys on käynnistynyt Kasavuoren koulukeskuksen syyslukukauden ja HSL:n syysliikenteen käynnistyessä 12.8.2019. Ratkaisun löytyminen on edellyttänyt Kauniaisilta nopeaa uusien pysäkkien toteuttamista kesän aikana HSL:n päätöksen 31.5.2019 jälkeen (**ohjeismateriaali**). Kuntatekniikka on toteuttanut 5 uutta pysäkkiä seuraaviin paikkoihin: Villa Breda (Ka1746), Mikael Lybeckin tie (Ka1752), Yrjö Liipolantie (Ka1754), Kasavuori (Ka1756), Kasavuoren koulukeskus (Ka1758).

Pysäkkien kustannukset ovat n. 120.000 euroa ja ne on kohdistettu kuntatekniikan käyttötalouteen julkisen liikenteen määräraharahavaroituksen puitteissa.

Toteutuksen rahoituksesta on raportoitu päättäjille talouden ensimmäisen osavuosikatsauksen yhteydessä seuraavasti: HSL-kuntaosuus on mitoitettu talousarvion laadinnan aikaisen tiedon mukaan siten, että vyöhykeuudistus käynnistyisi 1.1.2019. Uudistuksen myöhennyttyä alkamaan 27.4.2019 on tämänhetkisen ennusteen mukaan ko. määrärahaa jäämässä käyttämättä noin 250.000 euroa. Ennusteissa on yhä epävarmuustekijöitä, mutta mikäli tämänhetkinen ennuste toteutuisi ja mikäli HSL:n kanssa päästäisiin yhteisymmärrykseen ns. Kasavuoren lenkin bussiyhteyden palauttamisesta kuluvan vuoden aikana, käytetään mahdollinen määräraharahavaroituksesta yli jäävä osuus kaupungin toteutusvastuulla oleviin pysäkkeihin sekä pieniin parannustoimenpiteisiin katuverkolla, jotta bussiyhteys voisi käynnistyä.

YTJ:

Valiokunta päättää omalta osaltaan hyväksyä esitystekstin mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen bussilinjan 224 reitin muuttamisesta ja lähettää sen edelleen KH:lle ja KV:lle hyväksyttäväksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.